

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ

05/2-7 број:1260/1

У Београду, 14.07.2023.године

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

Број: 9-00-00024/2023-06

Београд

Немањина 22-26

Поштовани,

у вези с Вашим дописом број 9-00-00024/2023-6, од 7.6. 2023. године, у име Филозофског факултета, истичем следеће:

Органи Факултета нису дужни да се изјашњавају о ставовима и изјавама запослених учињених у лично име, ван радног места и у својству грађанина. Захтев да се органи Факултета изјасне о изјави запосленог, датој у овом својству, био би у супротности са основним начелима савремене демократске државе засноване на владавини права и представљао би непримерен притисак на високообразовну установу чија је аутономија гарантована Уставом. Правна (али и морална) одговорност за јавно изнету реч је индивидуална и субјективна а не колективна и објективна. Факултет нема право, нити намеру, да утврђује да ли је изјавом запосленог, која није везана за његов радноправни статус, повређен одређени закон или други пропис, није позван да такве изјаве оцењује и о њима суди и не сме да противзаконито задире у личну сферу појединца.

Такође, бићу слободан да овим поводом укажем свим заинтересованим странама на одредбе Устава, закона и других општих аката, које се не смеју пренебрегнути приликом разматрања питања постављених у Вашем допису.

Устав Републике Србије у члану 72. прописује аутономију Универзитета: „Јемчи се аутономија универзитета, високошколских и научних установа.“ (став 1) „Универзитети, високошколске и научне установе самостално одлучују о својој уређењу и раду, у складу са законом.“ (став 2)

Закон о високом образовању Републике Србије утврђује да се делатност високог образовања заснива, између осталог, на принципу аутономије. (члан 4. став 1. тачка 2.)

Аутономија универзитета и високошколских установа је прописана чланом 6. Закона:

„Аутономија универзитета и других високошколских установа подразумева, у складу са овим законом:

- 1) право на утврђивање студијских програма;
- 2) право на утврђивање правила студирања и услова уписа студената;
- 3) право на уређење унутрашње организације;
- 4) право на доношење статута и избор органа управљања и других органа, у складу са овим законом;
- 5) право на избор наставника и сарадника;
- 6) право на издавање јавних исправа;
- 7) право на располагање финансијским средствима, у складу са законом;
- 8) право на коришћење имовине, у складу са законом;
- 9) право на одлучивање о прихватању пројеката и о међународној сарадњи.

Права из става 1. овог члана остварују се уз поштовање људских права и грађанских слобода и отворености према јавности и грађанима.“

Закон о раду Републике Србије не препознаје повреду радне обавезе или радне дисциплине у случају давања мишљења и јавног исказивања ставова, нарочито уколико су оне дате од стране пунолетне особе, ван радног места и ван радног времена.

На крају, **Кодекс професионалне етике Универзитета у Београду** у чијим начелима су слобода мишљења и изражавања (члан 4), јавно иступање регулише чланом 35, те поред осталог наводи:

„(1) Чланови универзитетске академске заједнице имају право на јавно иступање и слободу изражавања, укључујући и наступе пред публиком и у средствима јавне комуникације, као и на слободно изражавање ставова у штампаним и електронски доступним материјалима.

(2) Чланови универзитетске академске заједнице не смеју да посредно или непосредно забрањују, ометају, ограничавају или било чиме условљавају јавне наступе других чланова академске заједнице, односно слободу изражавања на тим наступима.“

У нади да ће се Ваш следећи допис односити на унапређење услова рада студената и запослених на Филозофском факултету, најстаријем и једном од највећих факултета у земљи и региону, али и на подизање урушеног образовног система у Србији,

Колегијално,

проф. др Данијел Синани, Декан
Филозофски факултет
Универзитет у Београду